

Årsrapport 2024

Tromsø kommunale
pensjonskasse

Innhold

Daglig leder har ordet	3
Nøkkeltall	4
Styrets beretning	5
Regnskap og noter	22
Resultatregnskap	23
Balanse	25
Egenkapitalendringer	27
Kontantstrømoppstilling	28
Noteopplysninger	29
Revisjonsberetning	43

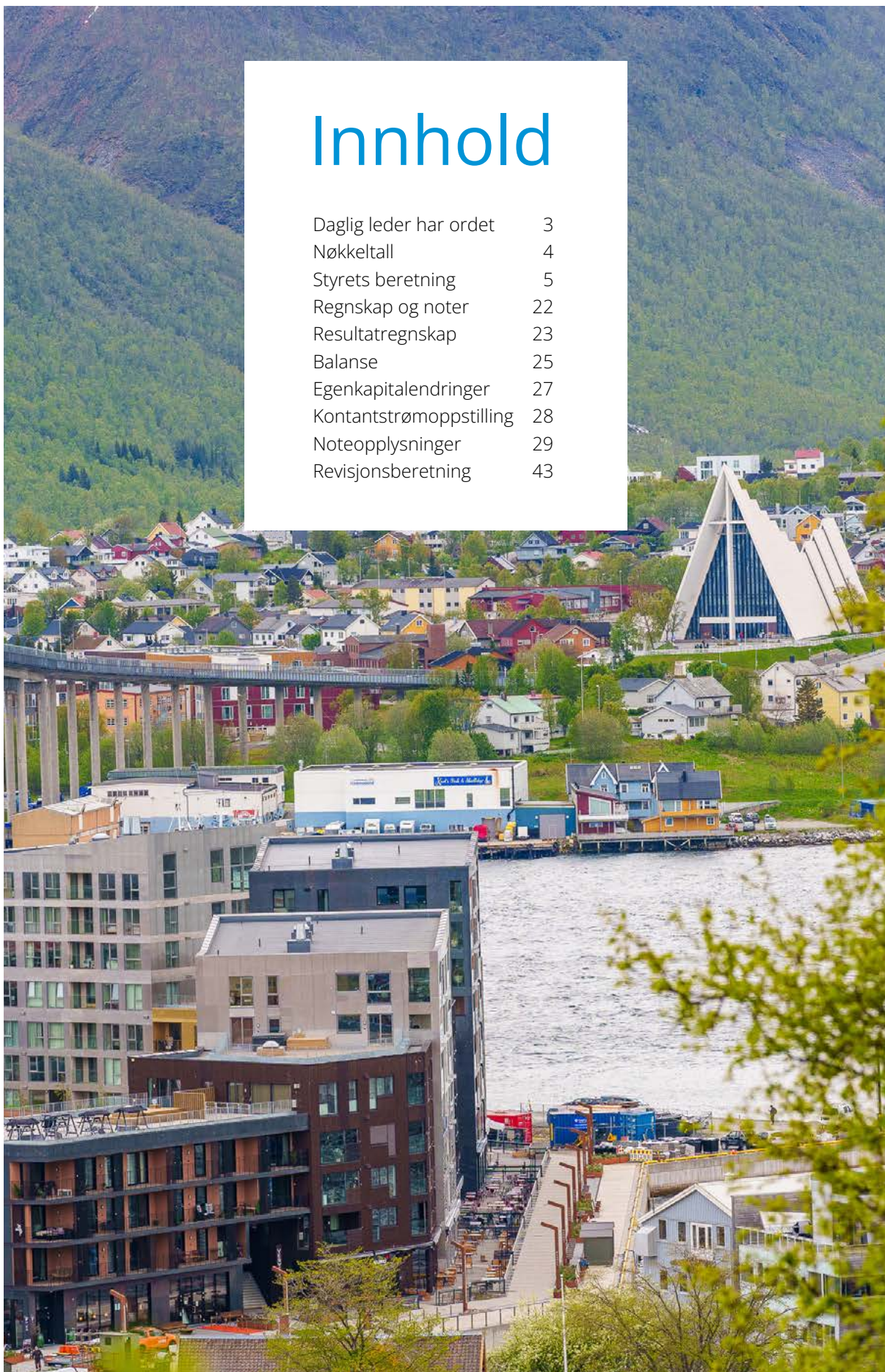

Foto: Ørjan Marakatt Bertelsen

Daglig leder har ordet

For pensjonskassen ble 2024 et innholdsrikt år. Ved inngangen til året ble det besluttet at vi skulle flytte ut av kontorlokalene som Tromsø kommune framleide til oss, og da var jakten i gang etter et nytt tilholdssted. Valget falt på nyoppussede lokaler i Fredrik Langes gate 24 – «Sentrumsgården», der vi nå holder til i fjerde etasje.

Med nye lokaler har vi også fått ny postadresse og nye e-postadresser. Oppdatert kontaktinformasjon finnes på våre Internettsider:

www.tromsopensjonskasse.no.

Vi håper at mange av våre medlemmer tar seg tid til å besøke denne nettsiden. Den er vår primære kilde til informasjon om tjenstepensjonsordningen, og inneholder både tekst og video som forklarer hvilke rettigheter man har som medlem av pensjonskassen. På nettsiden er det også muligheter for selvbetjening med en kalkulator for beregning av egen pensjon ved forskjellige uttakstidspunkt og løsninger for å søke om pensjon digitalt.

Medlemmer som er født i 1963 eller senere er omfattet av den nye offentlige tjenstepensjonsordningen som ble innført fra 2020, og 1963-kullet kan begynne å ta ut pensjon fra den nye ordningen allerede i år.

Den nye ordningen er mer fleksibel med tanke på regler for pensjonsuttak enn den gamle bruttopensjonsordningen som tidligere årskull er omfattet av. Man kan nå starte uttak av alderspensjon når man selv ønsker etter fylte 62 år. Mange vil også være kvalifisert til å ta ut ny livsvarig AFP. Selv om man tar ut pensjon, det være seg alderspensjon eller AFP, står man fritt til å jobbe ved siden av hvis man ønsker det.

Dette gir medlemmene noen veivalg som kan oppfattes som utfordrende. Våre medlemmer skal være trygge på at pensjonskassen kan hjelpe til med å informere om hvilke konsekvenser ulike valg kan få. Vi kan skissere hvilken forskjell det gir for privatøkonomien om man velger å ta ut pensjon nå, eller om man heller venter noen år. Hva som er «lurt» å gjøre er imidlertid individuelt, og en beslutning medlemmet må fatte på egenhånd.

Vi anbefaler medlemmene å først lese eller se videoer på våre nettsider. Hvis det fortsatt virker uklart, kan våre kompetente rådgivere kontaktes per telefon eller e-post.

En vesentlig del av pensjonskassens virksomhet er å forvalte midlene som er satt av til framtidige pensjoner. Disse midlene er i hovedsak plassert i aksjefond og obligasjonsfond med verdipapirer spredt over det meste av verden. Investeringene kastet godt av seg i 2024, og avkastningen på 11,0 prosent var høyere enn vi hadde forventet ved inngangen til året.

Avkastningen vil naturligvis variere over tid. Den gode avkastningen i 2024 bidrar imidlertid til at pensjonskassen har fått forsterket sin evne til å tåle mer utfordrende perioder i finansmarkedene uten å komme i konflikt med de myndighetspålagte kravene til kapitaldekning.

Nøkkeltall

Alle tall i hele tusen

	2024	2023	2022	2021	2020
Forholdstall:					
Bokført avkastning i kollektivporteføljen	11%	9,0 %	-11,7 %	5,7 %	3,7 %
Verdijustert avkastning i kollektivporteføljen	11%	9,0 %	-11,7 %	7,6 %	8,6 %
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader som andel av kollektivporteføljen	0,33%	0,29%	0,25%	0,29%	0,36%
ESG-data					
ESG-rating (skala 0 til 10 der 10 er best)	7,20	7,50	7,10	6,70	6,1
Karbonintensitet	46	70	87	99	122
Regnskapstall (tall i tusen):					
Premieinntekter (eksl. refusj.)	582 276	506 744	557 292	458 006	318 827
Pensjonsutbetalinger (netto)	183 780	161 181	150 749	146 870	131 196
Eiendeler i selskapsporteføljen	734 149	870 418	643 963	649 131	635 841
Eiendeler i kollektivporteføljen	7 022 721	6 101 592	5 342 102	5 613 813	5 177 196
Forvaltningskapital	7 756 870	6 972 010	5 986 065	6 262 944	5 813 037
Innskutt og opptjent EK	797 433	695 355	638 026	633 952	584 638
Premiereserve	5 447 652	5 043 435	4 687 931	4 289 076	3 928 808
Premiefond	429 852	297 622	276 901	264 205	430 298
Tilleggsavsetninger				368 068	228 116
Kursreguleringsfond				626 247	501 688
Bufferfond	1 042 161	667 650	291 663		
(1) tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond ble slått sammen til bufferfond fra og med 2022					
Soliditet:					
Solvensdekning (m/overg.regel)	164%	149%	122%	156%	156%
Solvenskapitaldekning (u/overg.regel)	164%	149%	122%	156%	156%
Medlemmer (antall):					
Aktive	7 334	7 175	6 508	6 361	5 917
Pensjonister	3 515	3 292	3 096	2 849	2 009
Oppsatte med rettigheter	19 027	17 925	17 302	16 892	16 652
Sum aktive og oppsatte	29 876	28 392	26 906	26 102	24 578
Pensjonister (antall):					
Sum pensjonister	3515	3 292	3 096	2 849	2 009
herav alderspensjon	2182	1 986	1 825	1 655	1 268
herav AFP og tidligpensjon	75	60	46	52	28
herav uførepensjon	982	972	966	903	540
herav ektefellepensj.	237	229	220	201	165
herav barnpensjon	39	45	39	38	8
(2) økningen fra 2020 til 2021 skyldes at oppsatte pensjonister er inkludert fra og med 2021					

Styrets beretning

Foto: Ørjan Marakatt Bertelsen

Pensjonskassens formål og rettsstilling

Tromsø kommunale pensjonskasse (pensjonskassen) ble opprettet i 2014 av Tromsø kommune. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmer og andre pensjonsberettigede i henhold til bestemmelsene i Sentral generell særavtale 2020 – pensjonsordninger (SGS 2020) som supplerer hovedtariffavtalen for kommunal sektor. Medlemmene er ansatte i Tromsø kommune og andre foretak med nær tilknytning til kommunen, herunder pensjonskassens egne ansatte.

Målsetningen er at medlemsforetakene og deres arbeidstakere og pensjonister skal oppleve pensjonskassen som den foretrukne leverandøren av offentlig tjenstepensjon. Dette oppnås ved å sikre finansieringen av pensjonsutbetalingene på en slik måte at arbeidsgivernes tilskudd til pensjonsordningen på lang sikt blir lavest mulig. Nøkkelfaktorer her er god kapitalforvaltning og effektiv drift. I tillegg legges det stor vekt på å yte god service til medlemmene, både gjennom generell informasjon og individuell service.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens og foretakenes midler og pensjonskassen hefter ikke for kommunens og foretakenes forpliktelser. Styret er pensjonskassens øverste organ. Virksomheten er forankret i det samme lov- og forskriftsverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen for øvrig, og står under tilsyn av Finanstilsynet. Pensjonskassen er medlem av Pensjonskasseforeningen.

Kommentarer til regnskapet

Resultat

Pensjonskassens resultatregnskap i 2024 preges av god avkastning for plasseringene i investeringsporteføljen.

Verdijustert og bokført avkastning for pensjonsmidlene ble 11,0 prosent, hvilket tilsvarte 610 millioner kroner i netto verdiøkning.

Totalresultatet ble 89,6 millioner kroner. Herav var resultatet for forsikringsvirksomheten 32,7 millioner kroner, mens forvaltningen av egenkapitalen bidro med 55,2 millioner kroner. Årets skattekostnad var på -1,39 millioner kroner. Av totalresultatet på 89,6 millioner kroner tilføres risikoutjevningssfondet 10,2 millioner kroner og opptjent egenkapital 79,5 millioner kroner.

Balanse

Egenkapitalen økte med 102 millioner kroner til 797 millioner kroner ved utgangen av 2024. Endringen inkluderer 12,4 millioner kroner i egenkapitalinnskudd fra Tromsø kommune. For å ivareta en forutsigbarhet for pensjonskassen og Tromsø kommune som sponsor, har kommunen siden 2017 ytt et årlig egenkapitalinnskudd til pensjonskassen.

Den samlede balansen økte med 785 millioner kroner, fra 6,97 milliarder kroner per 31.12.2023 til 7,76 milliarder kroner, per 31.12.2024. Dette utgjør en økning på 11,3 prosent.

Endringer i forsikringsforpliktelsene og resultatdisponering

Forsikringsforpliktelsene er økt med 911 millioner kroner i 2024:

- Premiereserve og premiefond økte forpliktelsene med til sammen med 536 millioner kroner. Per 31.12.2024 er premiereserven på 5 448 millioner kroner, mens premiefondet utgjør 430 millioner kroner. De siste fem årene har pensjonskassen overført 468 millioner kroner til premiefondet.
- Avkastning tilført bufferfond økte forpliktelsene med 375 millioner kroner. Bufferfondet utgjør 1 042 millioner kroner per 31.12.2024. Dette gir pensjonskassen en tilfredsstillende buffer i perioder med svak avkastning i finansmarkedene.

Premiereserve er midler avsatt til dekning av pensjonskassens framtidige forsikringsforpliktelser. Premiefond er midler som tilhører medlemsforetakene og kan brukes til å betale pensjonspremie. Bufferfondet kan brukes til å dekke inn negative avkastningsresultat.

Resultatelementene for 2024 er disponert som følger:

- Risikoresultatet på 17,3 millioner kroner er tilført foretakenes premiefond. Risikoresultatet viser utviklingen i forsikringsmessige avsetninger og utbetalinger i forhold til premietariffene. Dersom utbetalingene / avsetningene knyttet til livsforsikringshendelser (uførhet, langt liv og etterlatte) er høyere enn premieinntektene blir risikoresultatet negativt, og omvendt. Risikoresultatet kan også inkludere engangseffekter for eksempel som følge av planendringer eller oppdateringer i medlemsdatabasen.
- Av netto verdiøkning i investeringsporteføljen på 610 millioner kroner tilføres premiereserven og premiefondet garantert avkastning på til sammen 126 millioner kroner. Pensjonskassens

renteresultat for 2024 er dermed 485 millioner kroner.

- Av renteresultatet på 485 millioner kroner tilføres risikoutjevningsfondet pliktig andel på 10 millioner kroner. Av de resterende 475 millioner kroner tilføres premiefondet 100 millioner kroner og bufferfondet 375 millioner kroner.
- Kostnadsresultatet på 3,13 millioner kroner, resultatet av forvaltning av egenkapitalen (ikke-teknisk regnskap) på 55,2 millioner kroner, inntekter fra selskapspremier på 19,2 millioner kroner og andre resultatelementer på 296 tusen kroner tilføres opptjent egenkapital etter beskatning.

Pensjonsreformen i offentlig sektor ga en nedgang i behovet for avsetninger, beregnet til 228 millioner kroner. Av dette beløpet ble 205 millioner kroner frigjort fra premiereserven og overført til foretakenes premiefond i regnskapsåret 2020. De resterende 23 millioner kroner ble holdt tilbake i premiereserven som en sikkerhetsmargin fordi regelverk knyttet til AFP og pensjon for ansatte med særalder ikke var avklart. Etter pliktig avkastning på 2 prosent p.a. er den tilbakeholdte reserven nå 25,0 millioner kroner. Det er nå klart at pensjonskassen ikke har behov for denne reserven og beløpet er derfor frigjort og overført til premiefondet.

Pensjonskassens styre og administrasjon

Konsesjon og selskapsvedtekter

Tromsø kommunale pensjonskasse er gitt konsesjon til å drive kollektiv pensjonsforsikring i henhold til finansforetaksloven § 2-16. Pensjonskassens selskapsvedtekter er godkjent av Finanstilsynet. Selskapsvedtekter for Tromsø kommunale pensjonskasse ble vedtatt av styret 15.5.2014 og godkjent av Finanstilsynet 26.8.2014. Vedtektene er sist endret 5.5.2022 og godkjent av Finanstilsynet 20.9.2022.

Administrasjon og drift

Det ble i 2024 avholdt tolv styremøter, herav åtte ordinære møter, én strategisamling og tre ekstraordinære møter. Det ble også avholdt et styreseminar over to dager i Harstad sammen med styret i Harstad kommunale pensjonskasse. Styreseminaret inneholdt foredrag og diskusjoner om faglige tema av direkte relevans for driften av pensjonskassen. Pensjonskassens revisor, PwC, deltok i to av styremøtene. Aktuarfunksjonen fra Gabler Pensjonstjenester AS deltok i ni av styremøtene. Internrevisor fra Deloitte AS deltok i to av styremøtene. Risikosty-

ringsfunksjonen fra Gabler Risk Management AS deltok i tre av styremøtene.

Pensjonskassens styre er sammensatt som følger:

Oppnevnt av kommunen	Varamedlemmer
Oddmund Åsen (leder)	Barbara Vögele
Rolleiv Lind (nestleder)	Irene Dahl
Anni Beate Skogman	Rita Roaldsen
Anne Birgit Nilsen	Ivar Sæther
Wenche Øverås	
Valgt av rettighetshaverne	Varamedlemmer
Ståle Armann Madsen	Tor Eigil Johansen
Randi Furulund	Siv Anne Warvik

Øverås' personlige vara, Frank Isaksen, har frasagt seg sitt verv på grunn av interessekonflikt med annen virksomhet som han er involvert i.

Styrets sammensetning reguleres av finansforetaksloven § 8-4. Styret skal ha minst fem medlemmer der minst ett medlem ikke har annen tilknytning til pensjonskassen eller medlemsforetakene. Tre av de faste styremedlemmene faller inn under denne definisjonen. Styret består av fire kvinner og tre menn. Det lovmessige kravet til kjønnsbalanse er dermed oppfylt.

Det er utbetalt 729 472 kroner i styrehonorarer i 2024. Pensjonskassen har tegnet styreansvarsforsikring som dekker styre- og varamedlemmenes økonomiske ansvar knyttet til vervet, oppad begrenset til 10 millioner kroner totalt.

Ved utløpet av 2024 hadde pensjonskassen fem fast ansatte medarbeidere, en kvinne og fire menn.

Daglig leder er leid ut til Harstad kommunale pensjonskasse med 50 prosent av sin stilling. Pensjonskassen hadde dermed 4,5 årsverk internt per 31.12.2024. Intensjonen med samarbeidet med Harstad kommunale pensjonskasse er gjensidig kompetanseutveksling og kostnadseffektiv drift.

Det har ikke inntruffet noen yrkesskade i løpet av 2024. Styret anser at arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt. Pensjonskassens administrasjon hadde tilhold i Skippergata 35/39 i Tromsø fram til juni 2024. Ultimo juni 2024 flyttet administrasjonen til Fredrik Langes gate 24.

Pensjonskassen innregner pensjonsforpliktelsene for egne ansatte etter IAS19.

Pensjonskassens daglige drift er organisert som følger:

Rådgivning av medlemmene i pensjonsspørsmål og saksbehandling av pensjonstilfeller utføres i hovedsak av pensjonskassens egne ansatte. Til

støtte i dette arbeidet leier pensjonskassen tilgang til Storebrand Pensjonstjenesters forsikringssystem. Denne strukturen legger godt til rette for nærhet til medlemmene ved informasjon, rådgivning og saksbehandling, samtidig som vi har tilgang til robuste systemer og spesialisert fagkompetanse for kompliserte saker.

PwC ved Thomas Steffensen er ansvarlig revisor for pensjonskassen.

Deloitte AS er pensjonskassens internrevisor. Gry-Kjersti Berget er hovedansvarlig for internrevisjonen.

Pensjonskassen kjøper aktuar tjenester av Gabler Pensjonstjenester AS. Isabelle Graasvoll ivaretar pensjonskassens aktuarfunksjon. Aktuarfunksjonen skal bidra inn i styrets kontrollarbeid knyttet til forsikringsvirksomheten.

Pensjonskassens risikostyringsfunksjon ivaretas av Gabler Risk Management AS ved Kristine Magistro. Funksjonen bidrar blant annet med risikorapportering og kontroll av etterlevelse av lover, forskrifter og interne strategier.

Pensjonskassen kjøper også regnskapstjenester gjennom Storebrand Pensjonstjenester, som har utkontraktert denne delen av virksomheten til Aider AS.

Innen kapitalforvaltning har pensjonskassen inngått avtale om investeringsrådgivning med Gabler Investments AS. Avtalen inkluderer rådgivning knyttet til utarbeidelse av investeringsstrategi, produktutvelgelse, porteføljereportering, depotløsning for verdipapirhandel og rapportering på bærekraft og etikk i kapitalforvaltningen.

Medlemsforetak

Pensjonskassen forvalter pensjonsordningen for Tromsø kommunes arbeidstakere. Andre foretak som har nær tilknytning til kommunen og som har offentlig tjenstepensjonsordning for de ansatte, kan også ha pensjonsordning i pensjonskassen. Dette omfatter blant annet foretak kommunen har eierandel i eller stiftelser som er nært knyttet til kommunen

Ved utgangen av 2024 hadde følgende foretak forsikringsavtale med pensjonskassen:

- Tromsø kommune
- Tromsø Parkering AS
- Tromsø Havn KF
- Tromsø kommunale pensjonskasse
- Remiks-konsernet (3 aksjeselskaper)
- Tromsø kirkelige fellesråd
- Tromsøbadet KF
- Tromsø brann og redning KF
- Tromsøbolig KF

Forsikringsvirksomheten

Pensjonskassens pensjonsytelser følger av Sentral generell særavtale vedrørende pensjonsordninger innen KS-området (SGS 2020). Ytelsene omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon. For nærmere informasjon vises det til pensjonskassens hjemmesider

www.tromsopensjonskasse.no.

Utviklingen i medlemsbestanden

Tabell 1 gir en oversikt over antall medlemmer i pensjonskassen ved utgangen av 2024 sammenliknet med tidligere år.

Pensjonskassen har ved utgangen av 2024 7 334 premiebetalende medlemmer, en økning på 159 medlemmer sammenliknet med foregående år. Oppsatte rettigheter er rettighetene til tidligere ansatte i pensjonskassens medlemsforetak. Forskjellen i antall pensjonister fra 2020 til 2021 er at de oppsatte pensjonistene er inkludert i tallet for antall pensjonister fra 2021 og senere.

Pensjonister og utbetalte pensjoner

Tabell 2 viser utbetalte pensjoner og netto refusjon fra andre pensjonsordninger.

Premieinntekter

Tabell 3 gir en oversikt over innbetalte premier til pensjonskassen i 2024 sammenliknet med 2023. I tabellen er arbeidstakers bidrag inkludert. Dette utgjør 2 prosent av pensjonsgivende inntekt («pensjonsgrunnlag») og trekkes av arbeidsgiver. Øvrig premie betales i sin helhet av arbeidsgiver.

Økningen i premie fra 2023 til 2024 skyldes en økning i premien for bruttogaranti. Denne økningen kommer av levealdersjustering og differanser som oppstår ved pensjonering. Premien for bruttogaranti var også uvanlig lav i 2023, og det skyldtes blant annet planendring for særalderpensjon hvor det var avsatt mer enn nødvendig, samt senere uttak av pensjon. Høyere premiereserve og samlet pensjonsgrunnlag enn i 2023 bidro også til økt premie, men disse effektene ble delvis oppveid av lavere reguleringspremier som følge av lavere lønnsvekst i 2024 enn 2023.

Pensjonsforpliktelser

Tabell 4 gir en oversikt over pensjonskassens risikoutjevningsfond og premiereserve i 2024 sammenliknet med tidligere år.

Premiereserve er midler avsatt til dekning av pensjonskassens framtidige forsikringsforpliktelser. Generelt skal de forsikringstekniske forutsetninger gi uttrykk for realistiske forventninger om framtidig

Tabell 1: Utvikling i medlemsbestand

	2024	2023	2022	2021	2020
Antall aktive medlemmer	7334	7 175	6 508	6 361	5 917
Antall pensjonsister	3515	3 292	3 096	2 849	2 009
- herav uførepensjonister	982	972	966	903	540
- herav AFP	75	60	46	52	28
- herav alderspensjonister	2182	1 986	1 825	1 655	1 268
- herav ektefellepensjonister	237	229	220	201	165
- herav barnepensjonister	39	45	39	38	8
Oppsatte rettigheter	19027	17 925	17 302	16 892	16 652
Sum antall rettighetshavere	29876	28 392	26 906	26 102	24 578

Tabell 2: Utbetalte pensjoner

Pensjonsart (mill. kr.)	2024	2023	2022	2021	2020
Uførepensjon	32,6	31,7	31,4	30,7	28,7
Alderspensjon	123,8	110,9	101	93,8	85,4
Etterlattepensjon	11,0	9,5	10,1	8,71	7,62
Barnepensjon	1,2	1,9	0,59	0,58	0,80
AFP	23,3	18	15,0	16,8	16,2
Netto refusjoner (inntekt)	-9,2	-12,1	-8,46	-9,43	-7,58
Annet	1,1	1,3	0,98	5,79	
Sum pensjonsutbetalinger	183,8	161	151	147	131

Tabell 3: Innbetalte premier

	Premiesats (% av pensjonsgrunnlag)		Premiebeløp (millioner kroner)	
	2024	2023	2024	2023
Ordinær premie	8,28%	7,19%	232	187
Reguleringspremie	6,19%	7,66%	174	199
Engangspremie	1,30%	2,49%	37	65
Bruttogaranti	2,86%	0,16%	80	4
Selskapspremier	1,42%	1,34%	40	35
Rentegarantipremie og fortjeneste	0,69%	0,67%	19	17
Sum premie	20,73%	19,50%	582	507

Tabell 4: Risikoutjevsningsfond og premiereserve

Millioner kroner	2024	2023	2022	2021	2020
Premiereserve	5 448	5 043	4 668	4 289	3 940
Risikoutjevsningsfond	103,1	92,9	85,6	66,2	62,6

utvikling av pensjonsutbetalingene til pensjonskassen, samtidig som det er ønskelig med sikkerhetsmarginer. Pensjonskassens beregningsgrunnlag er utformet i overensstemmelse med dette.

Pensjonskassen anvender en dynamisk dødelighetstariff, K2013, og er fullfinansiert i tråd med denne. Premiereserven er beregnet med en gjennomsnittlig grunnlagsrente på 2,18 prosent.

Risikoutjevningfondet har som formål å absorbere svingninger i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid, ved at risikoresultatet innenfor nærmere bestemte grenser kan salderes mot risikoutjevningfondet.

Samfunnsansvar og bærekraft

Pensjonskassens virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø.

Pensjonskassens samfunnsansvar er i første rekke å levere offentlig tjenestepensjon på en kostnadseffektiv måte. Styret har etablert prinsipper for ansvarlige investeringer, som gjengitt i neste avsnitt.

Prinsipper for ansvarlige investeringer (ESG)

Pensjonskassens investeringer skal støtte opp om arbeidet med å redusere miljøskadelig virksomhet og motvirke brudd på menneskerettigheter og arbeidstakeres rettigheter. Tillitsfull og transparent selskapsstyring er en forutsetning for å kunne måle utviklingen på disse områdene i selskapene vi er investert i. Gjennom dette arbeidet vil pensjonskassen bidra til å nå FNs bærekraftsmål, og i tillegg redusere risikoen for tap i pensjonskassens porteføljer.

Generelle betraktninger

Våre midler er plassert i aksje- og rentefond gjennom anerkjente forvaltere. Pensjonskassen har

dermed ikke direkte innflytelse på hvilke selskaper som ligger i porteføljen til enhver tid. Pensjonskassens prinsipper for ESG er utformet for å minimere sannsynligheten for at uønskede plasseringer kommer inn i porteføljene.

Pensjonskassens midler skal investeres gjennom forvaltere som investerer i selskaper som:

Overholder menneskerettigheter og arbeidstageres rettigheter.

Har en troverdig og transparent selskapsstyring, og overholder korrupsjonslovgivning.

Ikke forårsaker miljøødeleggelser gjennom sin virksomhet.

Ikke har inntekter av betydning fra virksomhet som på annen måte oppfattes som uakseptabel. Dette kan eksempelvis dreie seg om produksjon av tobakk, pornografi eller kontroversielle våpen.

Pensjonskassen skal styrke sin ESG-profil over tid. Dette kan oppnås ved grundig vurdering av nye fond, samt måling og oppfølging av eksisterende forvaltere.

Verdibasert ekskludering

Pensjonskassen bruker Norges Bank Investment Managements («oljefondet») ekskluderingsliste som referanse for ekskludering av enkeltselskaper.

Det er ikke ønskelig å være investert i selskaper som står på denne ekskluderingslisten, men pensjonskassen anerkjenner at enkeltselskaper kan vurderes ulikt av ulike aktører. Eventuelle avvik fra ekskluderingslisten skal ha særskilt og tungtveiende begrunnelse, for eksempel annen rettferdiggjørende informasjon, særlig positiv utvikling eller eksplisitte unntak fra konkrete kriterier for produktbasert eller aferdsbasert utelukkelse.

En redegjørelse for investeringer i selskaper som er ekskludert av NBIM skal fremlegges av adminis-

trasjonen til styret med anbefalte tiltak. Redegjørelsen skal alltid inneholde en uttalelse fra forvalter, men kan også være supplert med informasjon fra andre kilder. Styret skal foreta en konkret vurdering av redegjørelsen.

Overordnede krav til ESG-risiko

På porteføljnivå er målsetningene for ESG-risiko som følger:

- Porteføljen skal ha en gjennomsnittlig vektet karbonintensitet som er lavere enn en likevektet referanseindeks bestående av MSCI ACWI (aksjer) og Barclay's Global Aggregate Index (obligasjoner).
- Porteføljen skal ha en samlet ESG-score som er høyere enn den samme likevektede indeksen. For tiden brukes MSCIs rammeverk for ESG-rating til å fastsette ESG-score.

Krav til ESG-risiko i enkeltfond

Alle pensjonskassens forvaltere skal ha signert på at de følger FNs prinsipper for bærekraftige investeringer. Alle fond pensjonskassen er investert i må kunne dokumentere en tilfredsstillende ESG-policy. De skal også kunne redegjøre for sitt ESG-arbeid på selskapsnivå på en tilfredsstillende måte. I tillegg gjelder følgende krav:

- Styret skal alltid vurdere ESG-risiko ved innføring av nye fond. Nye fond i porteføljen skal fortrinnsvis styrke pensjonskassens ESG-profil.
- For fond som allerede er i porteføljen, skal forvalters etterlevelse av ESG-spørsmål følges opp.
- Pensjonskassen skal ikke foreta nyinvesteringer i fond som har en lavere gjennomsnittlig ESG-rating enn A i MSCIs rammeverk for klassifisering av ESG-risiko. Dersom et fond som er i porteføljen faller under dette nivået, skal en særskilt gjennomgang av fondet legges fram for styret, med vekt på årsakene til redusert rating.
- Dersom ratingen til et fond faller under BBB,

skal forvalter følges opp og oppfordres til å styrke fondets ESG-profil. Forvalter skal innen seks måneder enten ha styrket ratingen eller ha lagt fram en tilfredsstillende plan for dette. Hvis ikke, skal pensjonskassen selge seg ut av fondet.

- Pensjonskassen skal i utgangspunktet kun være investert i fond som er klassifisert i artikkel 8 eller 9 i SFDR (lysegrønne og grønne fond). Fond som ikke oppfyller dette kriteriet, kan kun tas inn i porteføljen hvis det etter en ekstra grundig vurdering av forvalters ESG-arbeid slås fast at fondet oppfyller pensjonskassens føringer på området.

Rapportering

En rapport over porteføljens ESG-profil skal behandles kvartalsvis av styret.

Tabellen under viser nøkkeltall fra rapporteringen de fire siste årene.

ESG-ratingen er basert på metodikk fra MSCI, som vurderer hvert enkelt selskaps risikoeksponering og risikostyring med hensyn til relevante ESG-faktorer. Selskapene vurderes på en skala fra 0 (verst) til 10 (best) langs tre dimensjoner: miljø, sosiale forhold og selskapsstyring (*environmental, social and governance – ESG*). Porteføljens ESG-rating er det vektete gjennomsnittet av ratingen til de underliggende investeringene.

Karbonintensitet måler antall tonn utslipp av karbonekvivalenter mot selskapenes omsetning målt i millioner amerikanske dollar. Måltallet tar hensyn til selskapets størrelse og hvor karbonintensiv selskapets verdiskapning er. Porteføljens karbonintensitet er det vektete gjennomsnittet av karbonintensiteten til de underliggende investeringene.

Pensjonskassen var per 31.12.2024 ikke investert i noen selskaper på NBIMs ekskluderingsliste.

Alle pensjonskassens fond var klassifisert i artikkel 8 og 9 i SFDR per 31.12.2024.

ESG-rating			Karbonintensitet	
	Tromsø kpk	Indeks	Tromsø kpk	Indeks
2024	7,2	6,7	46	97
2023	7,5	7	70	99
2022	7,1	6,7	87	124
2021	6,7	6,4	99	127
2020	6,1	i/t	122	i/t

Investeringer i Russland

Styret i pensjonskassen har som en følge Russlands invasjon av Ukraina, og herunder brudd på folkeretten, vedtatt å ekskludere russiske verdipapirer fra pensjonskassens portefølje. Alle pensjonskassens forvaltere har trukket seg ut av russiske verdipapirer.

Finansvirksomheten

Formålet med kapitalforvaltningen er å sørge for at pensjonskassens eiendeler investeres slik at det oppnås best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og det til enhver tid gjeldende regelverk. Kapitalforvaltningen skal bidra til at pensjonskassen har en forsvarlig bufferkapital og likviditet til å utbetale avtalte pensjoner til enhver tid, samt å gi en avkastning som reduserer behovet for innbetalinger fra arbeidsgiverne over tid. Årlig finansresultat, eller tidligere avsatte regnskapsreserver, skal minimum dekke de årlige finanskostnader (grunnlagsrenten).

Finansmarked og makro

Året 2024 ble et svært godt år i aksjemarkedet og et noe svakt år i rentemarkedet. Avtagende inflasjon og rentenedsettelse, sammen med fortsatt sterk optimisme knyttet til kunstig intelligens, bidro positivt til markedsutviklingen.

Det var en positiv utvikling i aksjemarkedene gjennom hele året, kun avbrutt av et brått fall i starten av august da finansmarkedene ble overrasket av en uventet renteøkning i Japan. Store selskaper, spesielt en håndfull amerikanske teknologiaksjer, bidro igjen til mye av oppgangen i de internasjonale aksjemarkedene.

Etter et par års oppgang i rentene var det ved inngangen til 2024 forventet at styringsrentene i Norge og utlandet ville settes ned i løpet av året. I USA og eurosone har det skjedd, om enn i mindre grad enn det som var forventet ved inngangen til året, mens den norske styringsrenten har ligget flatt på 4,5 prosent. Rentene lengre fram i tid steg imidlertid noe i løpet av året, og medførte at avkastningen fra obligasjoner ble noe svakere enn den fra korte pengemarkedsrenter. Renten på 10-års amerikansk statsobligasjon steg fra 4,0 prosent til 4,6 prosent i løpet av 2024.

Markedsutviklingen mot slutten av året var preget av det amerikanske presidentvalget. Både aksjemarkedet og markedsrentene steg i takt med at sannsynligheten økte for at Donald Trump skulle bli valgt, og til slutt ble valgt som president. Marked-

saktørene har så langt tolket Trumps økonomiske politikk, med mer deregulering og lave skatter for bedrifter og husholdninger, som positivt for aksjemarkedet i USA.

Det globale aksjemarkedet var opp 31 prosent i 2024, omregnet til norske kroner. Målt i lokal valuta var de globale aksjemarkedene opp 20 prosent. Forskjellen i avkastning skyldes at norske kroner svekket seg mot de største og mest sentrale valutaene gjennom året. Aksjer i framvoksende markeder ga en avkastning på 20 prosent, omregnet til norske kroner.

I rentemarkedet så vi også en «Trump-effekt» de siste månedene av året, bare med motsatt fortegn enn for avkastningen i aksjemarkedet. Trump blir sett på som mer ekspansiv i finanspolitikken enn demokratene, i tillegg til at han har signalisert en mer proteksjonistisk linje enn den som har vært. Markedet ser på Trumps politikk som mer inflasjonsdrivende, noe som har ført til at lange renter har steget, både i forkant og etterkant av valget.

Avkastningen i den globale obligasjonsindeksen med ca. 6,5 års durasjon var 2,5 prosent i løpet av året, mens indeksen for norske obligasjoner med 3 års durasjon var opp 3,1 prosent i samme periode.

Retningslinjer for kapitalforvaltningen

Styret har utarbeidet strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen, som blir revidert minst én gang i året. Disse fastsetter rammer for plassering av pensjonskassens midler, risikorammer og krav til løpende oppfølging. Strategi og retningslinjer skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset pensjonskassens risikobærende evne.

Forvaltningen av pensjonskassens midler var til og med 31.12.2022 delt mellom selskapsporteføljen og kollektivporteføljen, som ble forvaltet separat. Kollektivporteføljen besto av pensjonsmidlene, mens selskapsporteføljen besto av pensjonskassens egenkapital.

Per 1.6.2022 ble pensjonskassens investeringseiendommer solgt til Tromsø kommune. Eiendommene ble overført til pensjonskassen som kjernekapital da pensjonskassen ble opprettet i 2014. Samlet salgspromy var 368,1 millioner kroner.

Investeringseiendommene ble forvaltet gjennom selskapsporteføljen. Da eiendeler som utgjorde en så betydelig andel av selskapsporteføljens aktiva ble avhendet, evaluerte styret hele porteføljesammensetningen på nytt. Resultatet ble at styret

valgte å slå sammen forvaltningen av selskaps- og kollektivporteføljen fra og med 1.1.2023. Sammen- setningen av den nye totalporteføljen ga omtrent samme samlede risiko for pensjonskassen som før investeringseiendommene ble solgt.

I 2024 har styret gjort enkelte tilpasninger i strategisk aktivaallokering. Renterisikoen er økt noe gjennom året etter overgang til fond med lengre rentedurasjon i det norske/nordiske obligasjons- markedet. Styret har også vedtatt en moderat økning i aksjeandel som er implementert tidlig i januar 2025.

Forvaltningen av porteføljen er utkontraktert til profesjonelle og anerkjente kapitalforvaltere.

Porteføljen er plassert i bredt diversifiserte fond hos ulike forvaltere.

Plassering av pensjonskassens midler

Per 31.12.2024 utgjorde kollektivporteføljens andel 90,5 prosent av totalporteføljen, mens selskapspor- tetøljens andel utgjorde 9,5 prosent av totalporte- føljen.

Tabell 5 viser aktivafordelingen i totalporteføljen per 31.12.2024 sammenlignet med de fire foregå- ende årene. For årene 2020 – 2022 framkommer tallene ved å summere kollektiv- og selskapsporte- føljen.

Plasseringenes markedsverdi per utgangen av de fem siste årene framgår av tabell 6.

Tabell 5: Aktivafordeling, totalporteføljen

Aktivafordeling totalporteføljen	Eksposering i prosent				
	31/12/2024	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020
Aksjer utviklede markeder	21,8 %	24,5 %	25,1 %	25,9 %	18,2 %
Aksjer framvoksende markeder	2,4 %	1,9 %	4,1 %	2,7 %	4,6 %
Ikke-børsnoterte aksjer	0,7 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Høyrenteobligasjoner	3,0 %	3,1 %	6,2 %	6,6 %	11,1 %
Globale obligasjoner	21,7 %	22,4 %	22,0 %	22,5 %	22,3 %
Norske/nordiske obligasjoner	32,2 %	32,3 %	26,5 %	19,4 %	21,8 %
Ubelånt eiendom	10,2 %	8,9 %	11,1 %	16,9 %	17,0 %
Belånt eiendom	0,4 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Pengemarked/bank	7,7 %	6,2 %	4,9 %	6,1 %	5,0 %
Totalt	100%	100%	100%	100%	100,0 %

Tabell 6: Aktivafordeling, totalporteføljen

Aktivafordeling totalporteføljen	Eksposering i millioner kroner				
	31/12/2024	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020
Aksjer utviklede markeder	1 665	1 634	1 457	1 600	1 034
Aksjer framvoksende markeder	181	130	238	165	260
Ikke-børsnoterte aksjer	53	18,4	-	-	-
Høyrenteobligasjoner	232	208	360	405	630
Globale obligasjoner	1 654	1 497	1 276	1 388	1 268
Norske/nordiske obligasjoner	2 455	2 152	1 541	1 199	1 243
Ubelånt eiendom	778	591	645	1 045	969
Belånt eiendom	29	29,3	-	-	-
Pengemarked/bank	587	412	286	375	287
Totalt	7 634	6 672	5 803	6 176	5 692

Da kollektiv- og selskapsporteføljen ble forvaltet separat, var det betydelig forskjell på risikoeksponeringen i de to porteføljene. Dette er illustrert i tabell 7 og 8, først for kollektivporteføljen og deretter selskapsporteføljen.

Pensjonskassens midler er plassert i bredt diversifiserte verdipapirfond med mandat til å investere i et stort utvalg av verdipapirer over store deler av verden. I de følgende tabellene vises noen eksempler på pensjonskassens investeringer. Det bemerkes at investeringer i verdipapirfond innebærer at pensjonskassen selv ikke har direkte innflytelse på enkeltplasseringer.

Fordeling mellom ulike land

Tabell 9 og 10 viser hvordan henholdsvis aksje- og obligasjonsporteføljen er fordelt på ulike land.

Den store eksponeringen mot amerikanske aksjer skyldes at USA utgjør hele 66 prosent av verdensindeksen. Pensjonskassen har ikke plasseringer i det norske aksjemarkedet, men har allikevel en vesentlig eksponering mot norsk økonomi gjennom obligasjonsporteføljen, som man ser av tabell 10.

Fordeling mellom ulike bransjer

Tabell 11 og 12 viser de ti største bransjene i henholdsvis aksje- og obligasjonsporteføljen. Oversiktene er basert på FactSets bransjeklassifisering, oversatt til norsk.

Bransjesammensetningen i obligasjonsporteføljen avviker fra bransjesammensetningen i aksjepor-
teføljen. Dette bidrar til god risikospredning.

De største enkeltplasseringene i porteføljen

Tabell 13 viser de ti største selskapene i aksjepor-
teføljen.

Tabell 14 viser de ti største plasseringene i obligasjonsporteføljen. I denne porteføljen finner man både kommersielle selskaper og offentlige myndigheter blant utstederne.

Avkastning

Pensjonskassens investeringer ga 11,0 prosent avkastning i 2024. Tabell 15 viser verdijustert avkastning per aktivaklasse og totalt for perioden 2020 – 2024.

Styret konstaterer at avkastningen var god i 2024 med høy avkastning totalt, og positiv avkastning i alle underporteføljene. Det vises for øvrig til markedskommentaren lenger opp, under avsnittet «finansmarked og makro».

Tabell 16 viser avkastningen i kollektivporteføljen de siste fem årene sammenlignet med indeks. Den viser også annualisert avkastning de siste fem årene sammenlignet med indeks. Indeksverdiene framkommer som et veid gjennomsnitt av offentlig tilgjengelige indekser per aktivaklasse.

Tabell 7: Aktivafordeling, kollektivporteføljen

Aktivafordeling, kollektivporteføljen	Eksponering i millioner kroner				
	31/12/2024	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020
Aksjer utviklede markeder	1506	1430	1 457	1 600	1 034
Aksjer framvoksende markeder	164	114	238	165	260
Ikke-børsnoterte aksjer	48	16,1	-	-	-
Høyrenteobligasjoner	210	182	360	405	630
Globale obligasjoner	1497	1310	1 276	1 388	1 268
Norske/nordiske obligasjoner	2221	1883	1 042	1 107	1 163
Ubelånt eiendom	704	517	645	670	612
Belånt eiendom	27	25,6	-	-	-
Pengemarked/bank	531	361	161	245	167
Totalt	6909	5838	5 179	5 579	5 134

Tabell 8: Aktivafor­deling, selskapsporteføljen

Aktivafor­deling, selskapsporteføljen	Ekspone­ring i millioner kroner				
	31/12/2024	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020
Aksjer utviklede markeder	158	204	-	-	-
Aksjer framvoksende markeder	17	16	-	-	-
Ikke-børsnoterte aksjer	5	2,3	-	-	-
Høyrenteobligasjoner	22	26	-	-	-
Globale obligasjoner	157	187	-	-	-
Norske/nordiske obligasjoner	233	269	499	92	80
Ubelånt eiendom	74	74	-	375	358
Belånt eiendom	3	3,7	-	-	-
Pengemarked/bank	56	52	125	130	120
Totalt	725	834	624	597	558

Tabell 9: De ti største landene i aksjeporteføljen

Land	% av totalporteføljen	% av aksjeporteføljen
USA	25,3 %	63,7 %
Nederland	1,3 %	4,2 %
Frankrike	2,1 %	4,0 %
Japan	2,0 %	3,8 %
India	0,8 %	3,1 %
Storbritannia	1,7 %	3,0 %
Taiwan	0,6 %	2,3 %
Sveits	0,8 %	2,1 %
Hongkong	0,5 %	1,9 %
Danmark	2,2 %	1,7 %
Sum topp 10	37,3 %	89,8 %

Tabell 10: De ti største landene i obligasjonsporteføljen

Bransje	% av total-porteføljen	% av obligasjons-porteføljen
Norge	21,1 %	32,6 %
USA	25,3 %	15,3 %
Sverige	7,3 %	10,9 %
Finland	3,0 %	4,7 %
Danmark	2,2 %	2,8 %
Tyskland	1,9 %	2,5 %
Frankrike	2,1 %	1,8 %
Japan	2,0 %	1,7 %
Storbritannia	1,7 %	1,5 %
Kina	1,0 %	1,4 %
Sum topp 10	67,7 %	75,3 %

Tabell 11: De ti største bransjene i aksjeporteføljen

Land	% av totalporteføljen	% av aksjeporteføljen
Teknologiske tjenester	5,4 %	20,8 %
Finans	30,9 %	15,2 %
Elektronikk	3,8 %	13,8 %
Helseteknologi	3,3 %	11,8 %
Detaljhandel	2,4 %	7,9 %
Industriproduksjon	3,1 %	6,4 %
Stabilt konsum	2,3 %	5,7 %
Kommersielle tjenester	1,1 %	3,1 %
Tjenester til husholdninger	1,2 %	3,1 %
Syklisk konsum	1,6 %	2,5 %
Sum topp 10	55,0 %	90,3 %

Tabell 12: De ti største bransjene i obligasjonsporteføljen

Bransje	% av total-porteføljen	% av obligasjons-porteføljen
Finans	30,9 %	42,1 %
Offentlige myndigheter	9,8 %	15,2 %
Industriproduksjon	3,1 %	2,3 %
Kommunikasjon	1,3 %	1,7 %
Syklisk konsum	1,6 %	1,6 %
Prosessindustri	1,5 %	1,5 %
Stabilt konsum	2,3 %	1,4 %
Forsyning	1,1 %	1,0 %
Ikke-energibærende mineraler	0,8 %	0,9 %
Detaljhandel	2,4 %	0,8 %
Sum topp 10	54,7 %	68,6 %

Tabell 13: De ti største selskapene i aksjeporteføljen

Selskap	% av totalporteføljen	% av aksjeporteføljen
Microsoft Corporation	1,3 %	5,2 %
Amazon.com, Inc.	0,8 %	3,2 %
Taiwan Semiconductor Manufacturing Company Limited	0,6 %	2,3 %
Apple Inc.	0,5 %	2,2 %
NVIDIA Corporation	0,5 %	2,0 %
Alphabet Inc.	0,4 %	1,9 %
ASML Holding NV	0,4 %	1,6 %
Accenture plc	0,4 %	1,6 %
Visa Inc.	0,3 %	1,4 %
Becton, Dickinson and Company	0,3 %	1,3 %
Sum topp 10	5,5 %	22,8 %

Tabell 14: De ti største plasseringene i obligasjonsporteføljen

Obligasjonsutsteder	% av totalporteføljen	% av obligasjonsporteføljen
Government of the United States of America	3,5 %	5,5 %
SpareBank 1 SMN	2,1 %	3,2 %
Sparebanken Vest	1,6 %	2,5 %
Olav Thon Eiendomsselskap Asa	1,3 %	2,0 %
SpareBank 1 Sorost-Norge	1,0 %	1,5 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	0,9 %	1,4 %
Federal Home Loan Mortgage Corporation	0,9 %	1,4 %
DNB Bank ASA	0,9 %	1,4 %
Government of Japan	0,9 %	1,4 %
Sparebanken Vest Boligkreditt AS	0,8 %	1,3 %
Sum topp 10	14,0 %	21,6 %

Tabell 15: Avkastning i kollektivporteføljen

Avkastning i kollektivporteføljen	2024	2023	2022	2021	2020
Aksjer utviklede markeder	19,8 %	22,8 %	-21,4 %	20,3 %	12,6 %
Aksjer framvoksende markeder	39,3 %	14,2 %	-14,2 %	1,6 %	16,9 %
Ikke-børsnoterte aksjer	24,5 %	-41,5 %			
Høyrenteobligasjoner	7,3 %	11,7 %	-11,7 %	6,1 %	2,9 %
Globale obligasjoner	3,3 %	5,9 %	-13,5 %	-0,6 %	6,5 %
Norske/nordiske obligasjoner	6,8 %	4,2 %	-4,0 %	0,5 %	5,1 %
Ubelånt eiendom	7,7 %	-6,6 %	-2,5 %	11,9 %	8,7 %
Belånt eiendom	0,0 %	-12,7 %			
Pengemarked/bank	5,5 %	4,8 %	2,2 %	1,0 %	-0,3 %
Samlet avkastning	11,0 %	9,0 %	-11,7 %	7,6 %	8,6 %

Tabell 16: Avkastning i kollektivporteføljen

	Avkastning siste kalenderår		Annualisert avkastning siste 5 år	
	Tromsø kpk	Indeks	Tromsø kpk	Indeks
2024	11,0 %	10,8 %	4,5 %	4,8 %
2023	9,0 %	8,5 %	4,2 %	4,4 %
2022	-11,7 %	-8,9 %	2,2 %	2,7 %
2021	7,6 %	7,3 %	6,0 %	5,7 %
2020	8,6 %	7,6 %	5,4 %	4,8 %

Finansiell risiko

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til det valgte risikonivå, har pensjonskassen bygd opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom og bankinnskudd. De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Aksjerisiko

Med aksjerisiko menes risiko for tap på aksjer som følge av endringer i markedspriser på disse. Pensjonskassen har fastsatt allokeringsrammer for å begrense denne type risiko.

Eiendomsrisiko

Med eiendomsrisiko menes risiko for tap av verdi av eiendom som følge av nedgang i markedspriser på disse. Pensjonskassens eiendomseksponering er i hovedsak plasseringer i bredt diversifiserte ubelånte eiendomsfond der motpartsrisikoen anses som moderat. I tillegg har pensjonskassen investert et mindre beløp i det nordnorske eiendomsselskapet Polaris Eiendom AS.

Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes risiko for at utsteder av en obligasjon misligholder sine forpliktelser. For å holde kredittrisikoen innenfor akseptable rammer, har styret fastsatt krav til kredittverdighet til investeringer som inngår i de finansielle porteføljer og forhåndsgodkjent forvaltners kredittvurderingssystem. Porteføljen av høyrenteobligasjoner har høyest kredittrisiko. Her har styret fastsatt at kredittverdigheten til utstederne i hovedsak skal være i øvre ende blant utstedere i denne kategorien.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået. Høyere renter vil, alt annet likt, redusere omsetningsverdien av rentebærende instrumenter på kort sikt, men på den annen side gi høyere løpende avkastning på lengre sikt. Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forval-

tere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

Valutarisiko

Valutarisiko er verdiendringer som følge av svingninger i valutakursene. Per 31.12.2024 var om lag 62 prosent av aksjeporteføljen valutasikret til norske kroner. Dermed var cirka 9 prosent av totalporteføljen eksponert mot svingninger i valutakursene. Alt annet likt vil en styrking av norske kroner påvirke verdien av disse investeringene negativt.

Etter årsskiftet er valutasikringsgraden redusert noe slik at pensjonskassen nå valutasikrer om lag 46 prosent av aksjeporteføljen.

Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer to måneders pensjonsutbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre store deler av sine investeringer til likviditet, og likviditetsrisikoen anses derfor som meget lav.

Likviditetsutviklingen gjennom 2024 er vist i kontantstrømoppstillingen. Netto kontantstrøm i 2024 var negativ med 322 millioner kroner og likviditetsbeholdningen per 31.12.2024 var 40,2 millioner kroner.

Pensjonskassen har løpende inntekter hovedsakelig fra premieinnbetalinger (månedlig) og refusjoner fra andre pensjonsinnretninger (månedlig).

Innbetalt premie fordeles mellom konto for pensjonsutbetaling og verdipapirporteføljen. Inngående refusjoner betales til pensjonsutbetalingskonto og dekker utgående refusjoner og pensjonsutbetalinger. Renter og utbytter fra verdipapirfond reinvesteres vanligvis i de respektive fond. Nye investeringsaktiviteter finansieres ved salg av verdipapirer.

Risikorapportering

Styret har tilgang til en portal som viser estimert utvikling i porteføljene på daglig basis, samt månedlige rapporter med avstemte verdier. Utviklingen i porteføljene gjennomgås i detalj i alle ordinære styremøter og styreseminarer. Styret legger stor vekt på å videreutvikle sin kompetanse innen kapitalforvaltning.

Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Beregninger av det forenklete solvenskapitalkravet utarbeides og drøftes i styret kvartalsvis, eller oftere ved behov.

Risikostyring og soliditet

Risikostyringen blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Pensjonskassen har kartlagt de vesentligste risikoene knyttet til følgende overordnede målsettinger:

- Tromsø kommunale pensjonskasse skal
- etterleve lover, regler og interne retningslinjer, og ikke ha vesentlige feil i intern og ekstern rapportering
- ta samfunnsansvar ved bærekraftige investeringer
- sørge for effektiv og rasjonell drift
- yte god kundeservice for medlemmene og tilhørende virksomheter
- være en foretrukken arbeidsplass innenfor pensjon og kapitalforvaltning
- være framtidsrettet og ha fokus på utvikling- og forbedringsarbeid
- Risikoene er vurdert med sannsynlighet og konsekvens, og kontrolltiltak er beskrevet. Avvik registreres og følges opp fortløpende. Styret har i 2024 gjennomgått dokumentasjonen med bakgrunn i daglig leders faste rapport om internkontroll.

Regulatoriske krav til kapitaldekning

Det stilles regulatoriske krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til det forenklete solvenskapitalkravet for pensjonskasser som trådte i kraft per 1.1.2019.

Finanstilsynet følger opp pensjonskassene hvert halvår, ved at pensjonskassene rapporterer på det forenklete solvenskapitalkravet etter en standard modell. Modellen beregner solvenskapitaldekningen, som er definert som pensjonskassens ansvarlige kapital dividert på solvenskapitalkravet. Solvenskapitalkravet er et anslag på hvilket beløp pensjonskassen kan antas å tape med 0,5 prosent sannsynlighet. Pensjonskassene er pålagt å ha en solvenskapitaldekning på over 100 prosent til enhver tid. I henhold til beregningen for fjerde kvartal 2024 var pensjonskassens ansvarlige kapital 2 180 millioner kroner, mens samlet solvenskapitalkrav var 1 330 millioner kroner. Dette tilsvarer en solvenskapitaldekning på 164 prosent.

Styret har fastsatt risikomål- og rammer for å sikre at risikoene både innen forsikring og kapitalforvaltning bidrar til en akseptabel balanse mellom utvikling, avkastning og risiko. Etter pensjonskas-

sens strategi for risikostyring er målsettingen over tid å holde en solvenskapitaldekning på mellom 135 prosent og 160 prosent. Dersom solvenskapitaldekningen faller under 120 prosent, skal styret kalles sammen og vurdere tiltak for å styrke solvenskapitaldekningen. Tiltak kan blant annet være reduksjon av risiko, økning i premietilskudd eller egenkapitalinnskudd. Med en solvenskapitaldekning på 164 prosent anser styret pensjonskassens kapitalisering som betryggende.

Egenvurdering av risiko

Pensjonskassen er pålagt å gjennomføre en bredere egenvurdering av risiko og samlet kapitalbehov etter finansforetakslovens § 13-6 minimum årlig. Egenvurderingen skal analysere hvilke enkelte risikoer og samlet risiko som er knyttet til virksomheten.

Risikovurderingen skal ta hensyn til kreditt risiko, likviditetsrisiko, finansieringsrisiko, markeds- og valutarisiko, operasjonell risiko og annen risiko knyttet til pensjonskassens virksomhet. Kapitalbehovet skal analyseres på kort og lengre sikt. Vurderingen av kapitalbehov skal omfatte størrelsen på, og sammensetningen og fordelingen av, kapitalen sammenholdt med arten og omfanget av den risiko som til enhver tid er knyttet til virksomheten.

Egenvurderingen skal videre inneholde en redegjørelse for metoder og prosesser som benyttes for å påvise og vurdere risikoer på kort og lang sikt og en beskrivelse av hvordan egenvurderingen er integrert i pensjonskassens risikostyring og ved strategiske beslutninger.

Ettersom pensjonskassens styre har besluttet at faktorer knyttet til miljø, sosiale forhold og foretaksstyring (ESG) skal tas hensyn til i kapitalforvaltningen, skal egenvurderingen omfatte nye og framtidige risikoer i forbindelse med klimaendringer, ressursbruk og miljø, samt risikoer for avskrivninger av eiendeler som følge av regelendringer.

I pensjonskassen gjennomføres årlig egenvurdering av risiko. Pensjonskassens årlige egenvurdering for 2024 ble sluttført i november. Styret konkluderte med at pensjonskassens ansvarlige kapital i tillegg til forhåndsdefinerte tiltak gir god trygghet for pensjonskassens evne til å møte sine forpliktelser, også ved en svært negativ utvikling i finansmarkedene. Analysen avdekte ellers ingen vesentlige mangler i pensjonskassens risikostyringssystem.

Kontrollfunksjoner

Etter ikrafttredelse av Direktiv (EU) 2016/2341 (IORP II) per 1.1.2023 skal alle pensjonsforetak ha aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon og internrevisjon som kontrollfunksjoner.

Kontrollfunksjonene har etter forskrift om pensjonsforetak § 24 (5) plikt til å melde fra til Finanstilsynet hvis det er risiko for at pensjonskassen ikke vil oppfylle lov- eller forskriftskrav av vesentlig betydning for medlemmene, eller de er påvist vesentlig overtredelse av lover eller forskrifter som gjelder for pensjonskassen og pensjonskassens styre ikke innen rimelig tid har iverksatt hensiktsmessige tiltak for å rette på forholdet.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen skal påse at risikoene knyttet til pensjonskassens virksomhet er identifisert, målt, styrt og overvåket, og skal rapportere om disse til pensjonskassens styre.

I pensjonskassen har risikostyringsfunksjonen blant annet som oppgave å overvåke og rapportere pensjonskassens solvenskapitaldekning, og å tilrettelegge for styrets årlige egenvurdering av risiko.

Styret har vedtatt instruks for risikostyringsfunksjonen som avklarer funksjonens formål, ansvar og oppgaver.

Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen skal påse at pensjonskassens virksomhet til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte, herunder

- samordne beregningen av forsikringsavsetninger,
- sikre at metoder, modeller og forutsetninger i beregningen av forsikringsavsetninger er hensiktsmessige,
- vurdere om dataene som benyttes i beregningen av forsikringsavsetninger er tilstrekkelige og av nødvendig kvalitet,
- sammenlikne de forutsetninger som ligger til grunn for forsikringsavsetningene mot pensjonskassens erfaringer,
- informere styret og ledelsen om hvorvidt beregningen av forsikringsavsetningene er pålitelige og tilstrekkelige,
- uttale seg om pensjonskassens retningslinjer for tegning av forsikringer,
- uttale seg om foretakets gjenforsikringsordninger er tilstrekkelige,
- bidra til effektiv gjennomføring av risikostyrings-systemet.

Aktuarfunksjonen skal også påse at tilordning av avkastning og overskudd ved forvaltning av midler samt overskudd på risikoresultat skjer i henhold til forsikringsvirksomhetsloven.

Styret har vedtatt instruks for aktuarfunksjonen som avklarer funksjonens formål, ansvar og oppgaver. Aktuarfunksjonen avlegger en årlig rapport til styret om de ovennevnte forhold.

Internrevisjon

Internrevisjonsfunksjonen skal kontrollere at pensjonskassen er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten. Internrevisor skal på oppdrag fra pensjonskassen kontrollere de virksomhetsområder som styret mener er prioritert.

Styret har vedtatt instruks for internrevisjonen som avklarer internrevisjonens formål, ansvar og myndighet og gir føringer for internrevisjonens arbeid. Internrevisjonen skal rapportere forhold som vurderes som utilfredsstillende til styret og daglig leder. Internrevisjonen skal minst én gang i året avgi rapport til styret om risikostyringen og internkontrollen.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er ført etter gjeldende lover og forskrifter for pensjonskasser. Pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av pensjonskassens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat på balanse-dagen. Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift og at pensjonskassen drives videre under gjeldende regelverk og rammebetingelser.

De ansatte i pensjonskassen.
Foto: Ørjan Marakatt Bertelsen

Tromsø, den 13. mars 2025
Styret i Tromsø kommunale pensjonskasse

Signert elektronisk av følgende personer:

Oddmund Åsen
Styreleder

Rolleiv Lind
Nestleder

Randi E. Furulund,
styremedlem

Anne Birgit Nilsen
Styremedlem

Ståle Armann Madsen
Styremedlem

Anni Beate Skogmann
Styremedlem

Wenche Øverås
Styremedlem

Erling Høyer-Pettersen
Daglig leder

Regnskap og noter

Foto: Ørjan Marakatt Bertelsen

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP	Note	31/12/2024	31/12/2023
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	26	582 275 675	506 744 438
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	20	-195 000	-354 200
Sum premieinntekter for egen regning		582 080 675	506 390 238
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		99 092 902	47 857 850
2.4 Verdiendringer på investeringer		277 655 178	356 285 217
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		231 467 864	87 582 824
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		608 215 943	491 725 891
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		2 167 752	1 825 048
5. Pensjoner			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	31	-183 780 424	-161 181 477
Sum pensjoner		-183 780 424	-746 499 583
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	22	-404 217 186	-355 504 648
6.4 Endring i bufferfond	22	-374 511 245	-375 986 574
6.5.1 Endring i premiefond	22	- 37 671 281	-15 008 361
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-816 399 712	-746 499 583
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	16	-100 010 884	0
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	16	-17 343 398	-28 048 854
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-117 354 282	-28 048 854
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader		-20 540 984	-21 209 280
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	3,18	-21 657 199	-16 599 629
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-42 198 183	-37 808 909
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-559 975
11. Resultat av teknisk regnskap		32 731 769	26 402 354

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	11 012 240	5 392 342
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	0	-435 302
12.4 Verdiendringer på investeringer	22 042 361	20 809 309
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	25 743 384	9 864 856
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	58 797 984	35 631 205
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		
14.1 Forvaltningskostnader	-2 282 729	-2 388 899
14.2 Andre kostnader	-1 298 329	-963 997
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-3 581 058	-3 352 896
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap	55 216 926	32 278 309
16. Resultat før skattekostnad	87 948 696	58 680 663
17. Skattekostnader	4,51 392 534	-13 840 499
18. Resultat før andre inntekter og kostnader	89 341 230	44 840 164
19. Andre inntekter og kostnader		
19.1.2 Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	11296 211	556 966
Sum andre resultatkomponenter	296 211	556 966
20. Totalresultat	89 637 440	45 397 131
Overført til risikoutjevningsfond	-10 170 910	-7 276 707
Overført til annen opptjent egenkapital	-79 466 530	-38 120 424
Sum overføringer	11-89 637 440	-45 397 131

Balanse

EIENDELER	Noter	2024	2023
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	250 409 573	296 917 421
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	8	455 899 183	514 152 318
2.4.3 Utlån og fordringer	6,12	27 315	39 321 383
Sum investeringer		706 336 071	850 391 122
3. Fordringer			
3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		3 211 140	1 702 021
3.2 Andre fordringer		215 736	290 845
Sum fordringer		3 426 876	1 992 866
4. Andre eiendeler			
4.1 Anlegg og utstyr		576	5 212
4.2 Kasse, bank		8 913 719	11 709 586
Sum andre eiendeler		8 914 294	11 714 798
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		15 471 274	6 318 773
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		15 471 274	6 318 773
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		734 148 514	870 417 559
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	2 455 973 272	2 100 399 306
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	8	4 471 379 405	3 637 122 966
6.4.3 Utlån og fordringer	6,12	95 368 646	364 069 861
Sum investeringer i kollektivporteføljen		7 022 721 323	6 101 592 134
Sum eiendeler i kundeporteføljene		7 022 721 323	6 101 592 134
SUM EIENDELER		7 756 869 837	6 972 009 693

	Noter	31.12.2024	31.12.2023
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
10. Innskutt egenkapital	14	360 054 838	347 613 745
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		103 055 933	92 885 023
11.2 Annen opptjent egenkapital		334 322 578	254 856 048
Sum opptjent egenkapital		437 378 511	347 741 071
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	22,24	5 447 652 352	5 043 435 166
13.4 Bufferfond		1 042 160 808	667 649 563
13.5 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	22,24,25	429 852 230	297 622 382
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser		6 919 665 391	6 008 707 112
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.	11	2 609 249	2 753 789
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	4,5	10 538 264	14 810 135
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	4,5	17 106 512	25 312 668
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser		6 452 937	5 861 118
Sum avsetninger for forpliktelser		36 706 962	48 737 710
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser		1 661 636	218 010 055
Sum forpliktelser		1 661 636	218 010 055
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 402 500	1 200 000
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 402 500	1 200 000
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		7 756 869 837	6 972 009 693

Egenkapitalendringer

	Opptjent egenkapital				
	Annen innskutt egenkapital	Risiko-utjev-nings-fond	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2022	335 681 606	85 608 316	216 735 625	302 343 940	638 025 548
Resultat før andre inntekter og kostnader			44 840 164	44 840 164	44 840 164
Andre inntekter og kostnader			556 966	556 966	556 966
Totalresultat			45 397 131	45 397 131	45 397 131
Endring i risikoutjevningssfond		7 276 707	-7 276 707	0	0
Sum disponeringer		7 276 707	38 120 424	45 397 131	45 397 131
Endring i innskutt egenkapital	11 932 139				11 932 139
Egenkapital pr. 31.12.2023	347 613 745	92 885 023	254 856 048	347 741 071	695 354 817
Resultat før andre inntekter og kostnader			89 341 230	89 341 230	89 341 230
Andre inntekter og kostnader			296 211	296 211	296 211
Totalresultat			45 397 131	45 397 131	45 397 131
Endring i risikoutjevningssfond		10 170 910	-10 170 910	0	0
Sum disponeringer		10 170 910	79 466 530	89 637 440	89 637 440
Endring i innskutt egenkapital	12 441 093				11 932 139
Egenkapital pr. 31.12.2024	360 054 838	103 055 933	334 322 578	437 378 511	797 433 351

Kontantstrømoppstilling

	2024	2023
Innbetalte premier	548 402 594	521 126 833
Overført premiereserve fra andre selskap	0	
Utbetalt gjenforsikring	-195 000	-354 200
Utbetalte pensjoner	-194 082 154	-174 259 572
Innbetalinger refusjoner	23 533 704	25 138 031
Utbetalinger refusjoner	-14 339 045	-13 043 733
Innbetalinger vedrørende driften	1 061 890	963 160
Avskrivning	-4 641	0
Innbetalinger av renter	84 810 300	30 036 519
Utbetalinger av renter	-131 412	59 447
Innbetalinger av utbytte	26 090 093	24 900 781
Utbetaling av skatt	-11 085 493	-5 454 608
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	0	-335 738
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-33 209 742	-19 392 173
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	430 851 094	389 980 890
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-765 234 608	-82 348 107
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-765 234 608	-82 348 107
Innbetaling av kjernekapital	12 441 093	11 932 139
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	12 441 093	11 932 139
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	-321 942 421	319 564 922
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	362 142 925	42 578 003
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	40 200 504	362 142 925

Noter

Note 1: Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. Fra og med regnskapsåret 2023 vil det være endringer som omfatter finansielle instrumenter i forbindelse med implementering av IFRS 9. Implementeringen anses å ha minimal effekt.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Eventuell utsatt skattefordel balanseføres som fordring og utsatt skatt balanseføres som gjeld.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte pensjoner fratrukket fraflyttede premiereserver og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetninger.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel

av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre inntekter og kostnader.

Resultat til forsikringskundene

Garantert avkastning på premiereserven og premiefondet samt øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten garantert avkastning og tildeling til forsikringskundene.

Premiereserve mv.

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av opptjente pensjonsforpliktelser i pensjonskassen. Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra sponsor og tilført garantert rente. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Bufferfond

Bufferfondet er nytt og erstatter tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, og kan tilføres overskudd på avkastningsresultatet eller dekke eventuelle underskudd. Regelendringen vil legge til

rette for et mer nøytralt regelverk ved flytting av kommunale pensjonsordninger. Bufferfondet fordeles på hver kontrakt og vil også kunne benyttes ved negativ avkastning, hvilket vil være gunstig for pensjonskassens egenkapital i dårlige finansår. En annen fleksibel egenskap ved bufferfondet er at man i et senere år kan overføre tidligere tilordnede overskudd til premiefondet.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

Tilstrekkelighetstest

En tilstrekkelighetstest skal utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativ avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning).

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs. For finansielle eiendeler som ikke er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til beste estimat i fra forvalter, årsoppgave eller til VPS kursen pr. 31.12.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe

av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Årsregnskapsforskriften § 3-3 oppdateres med følgende formuleringer: «Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IFRS 9 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområder, jf. IFRS 9 kapittel 2. Finansielle eiendeler som tilfredsstiller kriteriene i IFRS 9.4.1.2A, kan likevel måles til amortisert kost.» Finansielle eiendeler skal klassifiseres i tre kategorier:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- Virkelig verdi med verdiendring utvidet resultat

Finansielle derivater

Et finansielt derivat er en kontrakt som har følgende tre kjennetegn:

*Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende")

*Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer

*Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt. Finansielle derivater klassifiseres i kategorien til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen i samsvar med IAS 39 og vurderes til virkelig verdi.

Note 2: Overføring av premiereserver/tilleggsavsetninger

Det ikke har vært noen flyttinger i 2024.

Note 3: Revisjonshonorar

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2024	2023
Lovpålagt revisjon	364 041	278 013
Andre attestasjonstjenester	10 459	35 994
Sum	374 500	314 006

Note 4: Skattekostnad

	2024	2023
Resultat før skattekostnad	87 948 696	58 680 663
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsordninger til ansatte	296 211	556 966
+/- Permanente forskjeller	-34 744 163	-23 327 442
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-15 691 287	19 790 669
Årets skattegrunnlag	37 809 456	55 700 856
Skattesats	25 %	25 %
Skatt	9 452 364	13 925 214
Formuesskatt	1 085 900	884 921
Betalbar skatt	10 538 264	14 810 135
Skattekorreksjoner tidligere år	-3 724 642	-811 692
Utsatt skatt netto endring	-8 206 156	-157 944
Skattekostnad	-1 392 533	13 840 499

Note 5: Utsatt skattefordel og utsatt skatt

Midlertidige forskjeller	2024		2023		Netto endring
	Skatte- økende	Skatte- reduserende	Skatte- økende	Skatte- reduserende	
Maskiner og utstyr	0	101 536	0	139 839	38 303
Pensjonsforpliktelse, endring i netto forpliktelse	0	2 609 249	0	2 753 789	144 540
Midlertidige forskjeller omløpsmidler	7 640 314	0	24 773 650	0	-17 133 336
Gevinst og tapskonto	63 496 520	0	79 370 650	0	-15 874 130
Netto midlertidige forskjeller	71 136 834	2 710 785	104 144 300	2 893 628	-32 824 623
Utligning	-2 710 785	-2 710 785	-2 893 628	-2 893 628	0
Grunnlag balanseføring	68 426 049	0	101 250 672	0	-32 824 623
Skattesats	25 %	25 %	25 %	25 %	
Utsatt skatt/skattefordel	17 106 512	0	25 312 668	0	-8 206 156
Begrensning i utsatt skattefordel	0	0	0	0	0
Endring utsatt skatt/skattefordel	17 106 512	0	25 312 668	0	-8 206 156

Note 6: Utlån og fordringer

	2024			
Forvaltningskonto / plasseringskonto	295 212			
Pensjonsutbetalingskonto	30 991 572	2.4.3 Utlån og fordringer	Selskapsportefølje	27 315
Kundefordringer	64 109 176	6.4.3 Utlån og fordringer	Kollektivportefølje	95 368 646
Sum	95 395 960		Sum	95 395 960

Note 7: Aksjer og andeler

	Antall	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Nivå
Norske fondsandeler				
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	225 741 866	260 649 230	276 703 092	3
DEAS Eiendomsfond Norge 1 IS	516	330 180 796	338 293 691	3
Sum norske fondsandeler		590 830 025	614 996 783	
Norske aksjer				
POLARIS EIENDOM AS	4 340 586	33 691 163	33 379 106	2
Malling & Co Eiendomsfond AS	111 763	150 000 000	156 032 731	2
DEAS Eiendomsfond Norge 1 AS	5 208 694	3 298 607	3 417 194	2
Sum norske aksjer		186 989 770	192 829 032	
Sum norske aksjer og fondsandeler		777 819 795	807 825 815	2
Utenlandske fondsandeler				
Wellington Global Stewards H2N	3 538 360	358 500 000	427 814 290	2
Generation IM Global Equity	14 033	62 416 801	132 797 237	2
Generation Global Equity A65	12 765	74 648 610	120 797 126	2
Generation IM Global Equity Fund Class A Shares A67	6 296	42 633 999	59 579 026	
Danske MSCI World Indeks H2N	5 300 917	592 569 379	724 555 371	
Sector Global Emerging Markets S USD (AIF)	141 914	131 500 000	180 987 315	
Generation Growth Equity Fund IV	4 789 742	49 809 873	52 986 183	
Generation Global Equity A Series	13 664	93 622 080	129 308 022	
Danske Invest Global Indeks 2 Class W NOK	639 164	64 587 286	69 732 461	
Sum utenlandske fondsandeler		1 470 288 028	1 898 557 031	
Sum utenlandske aksjer og aksjefondsandeler		1 470 288 028	1 898 557 031	
Totalt aksjer og aksjefondsandeler		2 248 107 823	2 706 382 845	
herav børsnoterte utenlandske		0	0	
herav børsnoterte utenlandske				
Beskrivelse av nivåene	Nivå			
Aktiv marked	1			
Avledet av aktiv marked	2			
Ikke aktiv marked	3			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)		Selskapsportefølje	250 409 573	
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)		Kollektivportefølje	2 455 973 272	
Sum			2 706 382 845	

Note 8: Certifikater og obligasjoner

Rentefond	Antall	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Nivå
BlueBay Global High Yield ESG	178 855	200 005 458	232 090 842	2
Holberg Likviditet A	5 763 236	587 024 086	586 382 224	2
PIMCO Global Bond Fund ESG	61 738 522	694 832 477	676 654 201	2
PGIM Global Total Return ESG	342 298	330 957 372	323 290 130	2
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	1 050 518	1 197 456 108	1 195 359 613	2
BlueBay IG Global Agg	559 682	631 964 333	654 245 892	2
Alfred Berg Nordic IG Mid Duration I H2NOK	12 517 888	1 243 593 333	1 259 255 688	2
Sum rentefond		4 885 833 169	4 927 278 588	
Sum obligasjoner, sertifikater og andeler			4 927 278 588	

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets observerte markedskurs. For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir m.h.t. likviditet og kredittrisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Obligasjoner og sertifikater er verdsatt til børskurs, offentlig kursliste eller siste kjente omsetningsverdi. Virkelig verdi inkluderer opptjente ikke forfalte renter

Obligasjoner og Sertifikater til virkelig verdi		
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	Selskapsportefølje	455 899 183
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	Kollektivportefølje	4 471 379 405
Sum		4 927 278 588

Note 9: Finansielle derivater

Pensjonskassen har ingen derivater pr. 31.12.2024

Bruk av derivater (opsjoner, futures, forwards m.m.) er tillatt brukt i pensjonskassens eksternt forvaltede fond.

Note 10: Finansiell Risiko

Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i pensjonskassens aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Investeringer foretas i verdipapirfond.

Gjeldende kapitalforvaltningsstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Aksjerisiko

Med aksjerisiko menes risiko for tap på aksjer som følge av endringer i markedspriser på disse. Pensjonskassen eier aksjer og aksjefondsandeler for 1,66 milliarder kroner per 31.12.2024.

Eiendomsrisiko

Med eiendomsrisiko menes risiko for tap av verdi av eiendom som følge av nedgang i markedspriser på disse.

Pensjonskassens eiendomseksponering er i hovedsak plasseringer i bredt diversifiserte ubelånte eiendomsfond der motpartsrisikoen anses som moderat.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået.

Høyere renter vil, alt annet likt, redusere omsetningsverdien av rentebærende instrumenter på kort sikt, men på den annen side gi høyere løpende avkastning på lengre sikt. Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen.

Pensjonskassen har ved utgangen av året investeringer i rentebærende papirer på 4,93 milliarder kroner.

Markedsverdivektet durasjon er på 3,7 år. Porteføljeverdien vil falle med ca. 182 millioner kroner ved et parallelt skift i rentekurven på +1 %. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes risiko for at utsteder av en obligasjon misligholder sine forpliktelser. Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor investment grade. En mindre andel av renteporteføljen er investert i global high yield.

Pensjonskassens eksponering mot kredittrisiko er 4,24 milliarder kroner per 31.12.2024, herav 3,56 milliarder kroner i investment grade, 274 millioner kroner i høyrente og 400 millioner kroner ikke ratet.

Eksponeringen mot statsobligasjoner var 691 millioner kroner.

Valutarisiko

Valutarisiko er verdiendringer som følge av svingninger i valutakursene. Pensjonskassen valutasikret per 31.12.2024 om lag 62 prosent av aksjeporteføljen, mens øvrige utenlandske plasseringer er fullt ut valutasikret. Dermed var cirka 9 prosent av totalporteføljen eksponert mot svingninger i valutakursene. Alt annet likt vil en styrking av norske kroner påvirke verdien av disse investeringene negativt.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

Note 11: IAS19 – Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Bevegelser pensjonsforpliktelse (DBO) inkl. AGA	2024	2023
DBO ved periodens begynnelse	6 603 790	5 634 585
Årets pensjonsopptjening, Current Service Cost	883 220	914 930
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	207 354	172 076
AGA av innbetaling pensjonsmidler	-95 978	-68 772
Tap på ommåling (gevinst)	510 864	-49 029
DBO ved periodens slutt	8 109 250	6 603 790
Bevegelser pensjonsmidler		
Pensjonsmidler ved periodens begynnelse	3 850 000	2 750 000
Renteinntekter	98 911	58 950
Innbetaling inkl. AGA	839 993	601 885
AGA av innbetaling pensjonsmidler	-95 978	-68 772
Avkortning/oppgjør	807 074	507 937
Pensjonsmidler ved periodens slutt	5 500 000	3 850 000
Avstemming - balanseført pensjonsforpliktelse		
Netto pensjonsforpliktelse-overfinansiert (underfinansiert) *)	-2 609 250	-2 753 790
Balanseført pensjonsforpliktelser inkl AGA	-2 609 249	-2 753 789
*) Herav AGA inkludert i DBO:	-298 134	-309 410
Periodens pensjonskostnader inkl. AGA		
Årets pensjonsopptjening, Service Cost	906 296	914 930
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	85 367	86 538
Resultatført pensjonskostnad	991 663	1 001 467
Balanseførte pensjonsforpliktelser inkl. AGA		
Balanseført pensjonsforpliktelse (over-) underfinansiering ved periodens begynnelse	2 753 788	2 884 585
Resultatført pensjonskostnad i perioden	991 663	1 028 055
Innbetaling fra arbeidsgiver	-839 993	-601 885
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot OCI	-296 211	-556 966
Balanseført pensjonsforpliktelse (over-) underfinansiering ved periodens slutt	2 609 248	2 753 788

Beregning er utført av Storebrand Pensjonstjenester AS og det er benyttet økonomiske forutsetninger som anbefalt fra Norsk Regnskapsstiftelse.

Beregningen er gjort for de fem personene som er fast ansatt.

Ansatte i Tromsø kommunale pensjonskasse sine pensjonsytelser følger reglene for offentlig tjenestepensjon.

Note 12: Utlån til ansatte

Ingen ansatte har lån i pensjonskassen.

Note 13: Virkelig verdi hierarki

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av grunnlaget/kilder som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: grunnlag for virkelig måling er noterte priser (ujusterte) i aktive/likvide markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: grunnlag for virkelig verdi måling er annet enn noterte priser inkludert i Nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).

Nivå 3: grunnlag for virkelig verdi måling for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar kilde).

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	0	1 898 557 031	807 825 815	2 706 382 845
Rentebærende papirer	0	4 927 278 588	0	4 927 278 588
Utlån og fordringer	95 395 960	0	0	95 395 960
Sum	95 395 960	6 825 835 619	807 825 815	7 729 057 394

Note 14: Innskutt egenkapital

Spesifikasjon av innskutt egenkapital	
Beløp pr. innskuddsbevis	
Innskuddsbevis 1	27 000 000
EK overført fra KLP	475 287
Tinginnskudd	245 000 000
Innskuddsbevis 2	10 000 000
Innskuddsbevis 3	10 162 991
Innskuddsbevis 4	10 517 241
Innskuddsbevis 5	10 660 920
Innskuddsbevis 6	10 814 176
Innskuddsbevis 7	11 050 991
Innskuddsbevis 8	11 932 139
Innskuddsbevis 9	12 441 093
Sum innskutt egenkapital pr. 31.12	360 054 838

Note 15: Kapitalavkastningsrente

	2024	2023	2022	2021	2020
Kapitalavkastningsrente rente etter Dietz formel	10,95 %	8,96 %	-11,67 %	5,71 %	3,73 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente	10,95 %	8,96 %	-11,70 %	7,56 %	8,63 %
Kapitalavkastningsrente på selskapsporteføljen	10,95 %	4,88 %	2,76 %	6,34 %	7,93 %

Note 16: Resultatanalyse

	Premiebetalende	Sum 2024	Sum 2023
Avkastningsresultat i kollektivporteføljen			
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen	610 383 696	610 383 696	493 550 940
Tilført rente	-125 690 657	-125 690 657	-110 287 659
Avkastningsresultat	484 693 039	484 693 039	383 263 281
Overført til premiefond	100 010 884	100 010 884	0
Overført til bufferfond	374 511 245	374 511 245	375 986 574
Sum disponering til forsikringsfond	474 522 129	474 522 129	375 986 574
Overført til risikoutjevningfond	10 170 910	10 170 910	7 276 707
Sum disponering av avkastningsresultat	484 693 039	484 693 039	383 263 281
Risikoresultat			
Premiebetalende med sparing	17 538 398	17 538 398	28 403 054
Reassuranseresultat	-195 000	-195 000	-354 200
Risikoresultat	17 343 398	17 343 398	28 048 854
Overført til premiefond	17 343 398	17 343 398	28 048 854
Sum disponering av risikoresultat	17 343 398	17 343 398	28 048 854
Administrasjonsresultat			
Administrasjons- og forvaltningspremie	39 997 827	39 997 827	34 717 953
Netto frigjort administrasjonsreserve	5 513 413	5 513 413	4 835 444
Forvaltnings- og forsikringsrelaterte kostnader	-42 198 183	-42 198 183	-37 808 909
Administrasjonsresultat	3 313 057	3 313 057	1 744 489
Teknisk regnskap			
Avkastningsresultat	484 693 039	484 693 039	383 263 281
Risikoresultat	17 343 398	17 343 398	28 048 854
Administrasjonsresultat	3 313 057	3 313 057	1 744 489
Overført til andre forsikringsfond	-491 865 527	-491 865 527	-404 035 428
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer	19 247 805	19 247 805	17 381 159
Teknisk regnskap	32 731 772	32 731 772	26 402 355
Endring i opptjent egenkapital			
Resultat av teknisk regnskap	32 731 769	32 731 769	26 402 355
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	58 797 984	58 797 984	35 631 205
Kostnader i ikke-teknisk regnskap	-3 581 058	-3 581 058	-3 352 896
Skattekostnader	1 392 534	1 392 534	-13 840 499
Andre inntekter og kostnader	296 211	296 211	556 966
Endring i opptjent egenkapital	89 637 440	89 637 440	45 397 131
Avstemming av endring i opptjent egenkapital			
Opptjent egenkapital 01.01	347 741 071	347 741 071	302 343 940
Opptjent egenkapital 31.12	437 378 511	437 378 511	347 741 071
Endring i opptjent egenkapital	89 637 441	89 637 441	45 397 130

Note 17: Antall ansatte

Pensjonskassen har fem ansatte.

Note 18: Godtgjørelse til styret og daglig leder

	Utbetalt i 2023
Daglig leder	1 471 667
Styret:	
Ann-Mari Heimstad	5 931
Tor Eigil Johansen	12 132
Oddmund Åsen	157 721
Rolleiv Lind	109 192
Ståle Madsen	84 927
Anni Skogmann	84 927
Heidi Bakkeland	41 517
Anne Birgit Nilsen	84 927
Frank Isaksen	5 931
Wenche Øverås	84 927
Randi Elisabeth Furulund	43 410
Rita Roaldsen	5 931

Harstad kommunale pensjonskasse dekker 50% av kostnadene til daglig leder.

Pensjonskostnader til egne ansatte.

Daglig leder har ikke har avtale om sluttvederlag.

Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelse i pensjonskassen.

Note 19: Tilstrekkelighetstest

Nytt dødelighetsgrunnlag («K2013») er fullt finansiert.

For øvrig vurderer aktuar grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

Note 20: Gjenforsikring

Pensjonskassen har inngått avtale med Arch Re om katastrofegjenforsikring. Maksgrense er 230 MNOK og pensjonskassens egenandel er 20 MNOK. Ratingen er A+.

Gjenforsikringen dekker tidsperioden 01.01.2024 til 31.12.2025 og er betalt med kr 195 000 kr for 2024.

Note 21: Forutsetningene for forsikringsforpliktelsene

For dødelighet og sivilstandselementer benytter pensjonskassen tariffgrunnlaget K2013 med Finanstilsynets minstekrav til marginer. For uførehet benytter pensjonskassen egen uføretariff basert på pensjonskassens risikoeksponering og erfaringer.

Gjennomsnittlig grunnlagsrente var 2,19 prosent pr. 31.12.2024. Premiefondet er i regnskapsåret tilført en rente på 2,0 prosent.

Note 22: Endringer i forsikringsforpliktelsene

	Premie- reserve mv.	Premiefond	Bufferfond	Totalt
1. Inngående balanse	5 043 435 166	297 622 381	667 649 564	6 008 707 112
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	404 217 186	37 671 281	374 511 245	816 399 712
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)	0	100 010 884	0	100 010 884
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikrings-kontraktene (resultatpost 8.2)	0	17 343 398	0	17 343 398
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	404 217 186	155 025 563	374 511 245	933 753 994
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
3.1 Overføringer mellom fond	0	-22 795 715	0	-22 795 715
3.2 Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	-22 335 397	0	-22 335 397
4. Utgående balanse	5 447 652 352	429 852 229	1 042 160 809	6 919 665 391

Note 23: Bestand, antall medlemmer

	Tromsø kommune	Tromsø Parkering AS	Tromsø Havn	Tromsø kommunale pensjonskasse	Tromsø kirkelige fellesråd	Tromsøbadet
Antall aktive medl (ekskl uføre)	6 949	18	43	5	88	79
Antall pensjonister	2 139	11	16	0	35	0
herav uførepensjonister	513	1	1	0	6	0
herav alderspensjonister	1 433	10	13	0	26	0
herav ektefellepensjonister	179	0	2	0	3	0
herav barnepensjonister	14	0	0	0	0	0
Antall ikke løpende oppsatte	18 205	25	67	1	262	134
Antall løpende oppsatte	1 244	1	0	0	16	0
herav uførepensjonister	429	0	0	0	4	0
herav alderspensjonister	744	1	0	0	10	0
herav ektefellepensjonister	47	0	0	0	1	0
herav barnepensjonister	24	0	0	0	1	0
Sum	28 537	55	126	6	401	213

	Remiks miljøpark AS	Remiks næring AS	Tromsøbolig KF	Remiks husholdning AS	Tromsø Brann og Redning KF	Totalt
Antall aktive medl (ekskl uføre)	3	3	19	6	123	7 334
Antall pensjonister	5	14	1	11	3	2 237
herav uførepensjonister	2	8	1	4	0	536
herav alderspensjonister	3	5	0	5	3	1 499
herav ektefellepensjonister	0	1	0	2	0	188
herav barnepensjonister	0	0	0	0	0	14
Antall ikke løpende oppsatte	40	134	3	93	65	19 027
Antall løpende oppsatte	3	8	0	4	0	1 278
herav uførepensjonister	2	6	0	3	0	446
herav alderspensjonister	1	1	0	1	0	758
herav ektefellepensjonister	0	1	0	0	0	49
herav barnepensjonister	0	0	0	0	0	25
Sum	51	159	23	114	191	29 876

Note 24: Forsikringsmessige avsetninger

	Kollektive ordninger	Oppsatte rettigheter	Sum
Premiereserve mv.	3 589 331 186	1 858 321 166	5 447 652 352
Premiefond	429 852 230	0	429 852 230
Bufferfond	1 042 160 808	0	1 042 160 808
Sum	5 061 344 225	1 858 321 166	6 919 665 391

Note 25: Premiefond fordelt pr selskap

Premiefond fordelt per enhet:	Tromsø kommune	Tromsø Parkering AS	Tromsø Havn	Tromsø kommunale pensjonskasse	Tromsø kirkelige fellesråd	Tromsøbadet KF
Inngående balanse	279 191 465	7 574 958	6 464 649	56 114	1 832 079	118 793
Tilbakeført premiereserve v/ fratredelse	1 183 793	17 893	33 364	5 817	34 306	29 144
Tilbakeført premiereserve v/ overgang til ny OFTp	29 313 785	29 777	55 522	9 680	57 089	48 499
Garantert rente	5 416 705	151 998	130 220	1 418	36 982	3 168
Uttak fra premiefond	-22 400 004	0	0	0	-250 000	0
Resultatfordeling	113 841 646	202 313	358 209	28 213	289 767	78 972
Utgående balanse	406 547 389	9 046 023	8 540 164	349 036	3 243 690	313 480

Premiefond fordelt per enhet:	Remiks miljøpark AS	Remiks næring AS	Tromsøbolig KF	Remiks husholdning AS	Tromsø Brann og Redning KF	Totalt
Inngående balanse	82 361	71 459	31 085	66 292	709 054	297 622 382
Tilbakeført premiereserve v/fratredelse	785	979	4 360	1 822	25 945	1 261 163
Tilbakeført premiereserve v/overgang til ny OFTp	17 925	42 490	19 443	69 583	115 688	30 624 514
Garantert rente	1 104	949	785	924	15 422	5 785 605
Uttak fra premiefond	-71 250	-71 459	0	-66 292	0	-22 795 715
Resultatfordeling	81 173	234 776	19 221	200 560	207 264	117 354 282
Utgående balanse	112 098	279 194	74 895	272 890	1 073 372	429 852 230

	2024	2023	2022	2021	2020
Premiefond	429 852 230	297 622 382	276 900 564	264 205 181	430 298 155
Årets premie (premietilskudd)	582 275 675	506 744 438	557 291 929	458 005 897	318 827 460
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,74	0,59	0,50	0,58	1,35
Premiefondet i % av ordinær premie	73,82 %	58,73 %	49,69 %	57,69 %	134,96 %

Premiefondets anvendelse de siste 5 år	2024	2023	2022	2021	2020
Inngående balanse	297 622 382	276 900 564	264 205 181	430 298 155	190 374 367
Korrigerings inngående balanse	0	596 143	0	0	0
Sum premie	-582 275 675	-506 744 438	-557 291 929	-458 005 897	-318 827 460
Innbetalt til premiefond/ belastet premiefond	559 479 960	483 812 898	533 480 147	273 028 310	316 294 587
Tilbakeført premiereserve v/fratredelse	1 261 163	3 602 416	333 309	5 901 511	15 143 802
Tilbakeført premiereserve v/overgang til ny OFTp	30 624 514	5 994 862	3 930 688	-427	205 000 000
Garantert rente	5 785 605	5 411 083	5 124 713	6 729 517	3 958 065
Resultatdisponering (til/fra fond)	117 354 282	28 048 854	27 118 456	6 254 012	17 844 538
Utgående balanse	429 852 230	297 622 382	276 900 564	264 205 181	430 298 155

Note 26: Forfalte premier

	2024	2023	2022	2021	2020
Terminpremie 01.01	232 461 265	186 940 154	222 877 370	223 595 042	195 785 934
Terminpremie lønnsendring	0	0	46 626 279	1 113 863	-728 864
Engangspremie lønnsregulering	36 579 277	64 671 235	26 444 266	18 719 011	6 188 461
Engangspremie for regulering av løpende pensjoner	173 787 254	198 983 283	160 348 417	174 697 106	38 411 659
Premie for bruttogaranti	80 202 248	4 050 653	49 968 643	-11 038 450	26 493 964
Engangspremie for AFP 65-67	0	0	14 003 985	19 584 681	19 218 358
Administrasjonspremie	14 372 538	12 900 764	13 166 259	13 166 259	12 436 065
Premie for kapitalforvaltning	25 625 289	21 817 190	13 797 447	13 797 447	12 945 340
Premie for rentegaranti	5 043 102	4 687 931	3 939 717	3 939 717	4 573 806
Fortjenestemargin	14 204 703	12 693 229	14 215 711	14 215 711	14 031 782
Tilbakeført premier	0	0	-8 096 166	-13 784 488	-10 529 046
Sum	582 275 675	506 744 438	557 291 929	458 005 897	318 827 460

Note 27: Solvensmargin

	2024	2023
Solvensmarginkrav		
Kollektiv tjenestepensjon	239 978 206	210 388 952
Etterlattepensjon	11 107 547	8 869 015
Uførepensjon og premiefritak	6 477 550	6 477 550
Sum solvensmarginkrav	257 563 303	225 735 516
Ansvarlig kapital		
Innskutt egenkapital	360 054 838	347 613 745
Opptjent egenkapital	334 322 578	254 856 048
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	-44 760 798	-22 718 437
Kjernekapital	649 616 618	579 751 356
Sum netto ansvarlig kapital	649 616 618	579 751 356
<i>Beløp i 1000 kr</i>	2024	2023
Netto ansvarlig kapital iht solvensmarginregelverket	649 616 618	579 751 356
Tilleggsavsetninger eller bufferfond (50 %)	521 080 404	333 824 782
Risikoutjevningfond (50 %)	51 527 966	46 442 511
Solvensmarginkapital	1 222 224 988	960 018 649
Overskudd solvensmarginkapital	964 661 685	734 283 133
Kapital i prosent av krav	474,5 %	425,3 %

Note 28: Type pensjonsordning

Pensjonskassen ble etablert 1. oktober 2014. Ordningen til Tromsø kommune, Tromsø Parkering og Tromsø Havn er flyttet fra DnB til pensjonskassen. I 2018 ble følgende foretak flyttet til pensjonskassen: Tromsø Kirkelige Fellesråd, Tromsøbadet KF, Remiks Husholdning AS, Remiks Miljøpark, Remiks Produksjon og Remiks Næring. I 2021 ble Tromsø Brann og Redning KF flyttet til pensjonskassen. I 2023 ble Tromsøbolig KF flyttet til pensjonskassen.

Note 29: Beskrivelse av pensjonsytelsene

Pensjonsordningen er en offentlig kollektiv pensjonsordning som følger Sentral generell særavtale 2020 – pensjonsordninger (SGS 2020) som supplerer Hovedtariffavtalen i KS' tariffområde.

Navn på arbeidsgiverne: Tromsø kommune, Tromsø Parkering AS, Tromsø Havn KF, Tromsøbadet, Tromsø kommunale pensjonskasse, Tromsø Kirkelige Fellesråd, Remiks Husholdning AS, Remiks Miljøpark, Remiks Næring, Tromsø Brann og Redning KF og Tromsøbolig KF.

Note 30: Transaksjoner med nærstående parter

Innbetalinger:	Administrasjonskostn.	Premie	EK-innskudd
Tromsø kommune	1 981 216	525 855 125	12 441 093
Tromsøbadet KF	0	2 620 796	0
Tromsø kommunale pensjonskasse	0	744 015	0
Tromsø Havn KF	0	5 933 047	0
Tromsø brann og redning	0	8 648 998	0
Tromsø kirkelige fellesråd	0	6 355 676	0
Tromsø parkering	0	3 236 884	0
Remiks Husholdning AS	0	1 232 171	0
Remiks Miljøpark AS	0	1 624 169	0
Remiks Næring AS	0	1 126 358	0
Remiks Næring	0	2 006 587	0

Note 31: Utbetalte pensjoner

	2024	2023	2022	2021	2020
Uførepensjon	32 559 027	31 722 844	31 453 913	30 620 384	28 706 037
Alderspensjon	123 779 517	110 895 301	101 142 386	92 601 953	84 870 446
Etterlattepensjon	12 203 073	10 793 229	11 024 488	9 945 635	8 199 073
Barnepensjon	1 212 746	1 883 625	596 385	583 547	754 541
Mottatte refusjonspenger	-23 533 704	-25 138 031	-22 285 666	-20 126 903	-16 878 982
AFP	23 346 028	17 967 221	14 992 386	16 760 353	14 923 193
Korrigert pensjon fra tidligere år	-125 308	13 555	0	-102 135	0
Frigjort reserve ved gjenopptak	0	0	0	5 887 128	0
Utbetalte refusjonspenger	14 339 045	13 043 733	13 825 565	10 700 422	10 621 355
Sum	183 780 424	161 181 477	150 749 457	146 870 384	131 195 663

Note 32: Stresstest

For å investere i aksjer og obligasjoner er det påkrevet at pensjonskassen er i besittelse av finansiell bufferkapital for å motstå store markedssvingninger. Bufferkapitalen basert på stresstest I pr. 31.12 består av følgende elementer:

	2024	2023
Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	1 394 179 852	1 170 447 870
Samlet kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	383 210 782	363 556 055
Samlet kapitalkrav for motpartsrisiko	1 200 668	10 134 514
Sum kapitalkrav før korrelasjonseffekt	1 778 591 303	1 544 138 439
Samlet tapspotensial før operasjonell risiko	1 535 834 890	1 312 539 076
Operasjonell risiko	28 853 000	24 898 241
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-234 703 183	-200 615 598
Samlet risiko	1 329 984 706	1 136 821 719
Pensjonskassens soliditetssituasjon viser pr 31.12		
Ansvarlig kapital/Bufferkapital	2 179 605 161	1 696 724 297
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	849 620 455	559 902 578
Solvenskapaldekning/Bufferkapitalutnyttelse	164 %	149 %

NOTE 33: Virkningen av endringer i forutsetninger i pensjonsordningen

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehypptigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 9,00 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 prosent i uførehypptigheten vil være en økning i premiereserven på 12,68 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 prosent reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 79,03 millioner kroner.

Revisjonsberetning

Foto: Ørjan Marakatt Bertelsen

Til styret i Tromsø kommunale pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Tromsø kommunale pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens (selskapet) finansielle stilling per 31. desember 2024, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet. For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisionsberetninger>

Oslo, 13. mars 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Steffensen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)